

W Mszanie Dolnej odbyło się spotkanie pn. „M jak: menora, mizrach i mezuza” w ramach projektu „Autostopem przez świat judaizmu”

7 maja 2025

5 maja br. w Miejskiej Bibliotece w Mszanie Dolnej odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Autostopem przez świat judaizmu” organizowane przez fundację Sztetl Mszana Dolna.

Tematem były: Menora, mezuza i mizrach, czyli trzy ważne przedmioty kultu, religii i kultury żydowskiej. W czasie spotkania omówione zostały ich znaczenia – przez genezę powstania, dzieje, rodzaje, konteksty biblijne, po miejsce przedmiotów w historii i współczesności.

Wydarzenie rozpoczęły fragmenty wspomnień Stanisława Łabuza o jego przedwojennych sąsiadach, rodzinie Schmidtów z pogranicza Mszany Dolnej i Kasinki Małej. Mały Staś, przyjaźniący się z synami Szmidtów, Salkiem i Chamkiem, bywający często w ich domu, opisywał nieznane sobie nawet z nazwy, ale doskonale i ciekawie utrwalone zwyczaje związane z żydowskimi modlitwami i obrzędowością. Podczas omawiania tych trzech pojęć, przywołane zostały fragmenty Pisma św. z nimi związane, a także inspiracje nimi obecne w kulturze i religii chrześcijańskiej. Analogia wiecznego światła, ner tamid, z centralnego miejsca w synagogach, z wieczną lampką przed tabernakulum w kościołach oraz mezuzy w odrzwiach żydowskich domów z naszymi kropielniczkami, narzuca się sama. Spotkanie było zatem również okazją dostrzeżenia korzeni chrześcijaństwa, jakimi był w oczywisty sposób, judaizm.

Całość uzupełniały fotografie najciekawszych mizrachów i mezuz, oraz historia repliki złotej menory, stojącej na starym mieście w Jerozolimie, a także tej z brązu, usytuowanej przed izraelskim parlamentem, Knesetem.

Wszyscy uczestnicy mogli zabrać ze sobą tekst rulonu do mezuzy – fragmenty biblijnej Księgi Powtórzonego Prawa, w oryginalnym, hebrajskim zapisie. Był to dar potomka mszańskiej rodziny Gellerów, Saula Chapnicka, dla uczestników projektów edukacyjnych naszej Fundacji. Saul ofiarował nam także mezuzę ze swojego pierwszego mieszkania, którą zaprezentowaliśmy uczestnikom spotkania.

Kilka cennych przedmiotów od tego zaprzyjaźnionego potomka, będą prezentowane na kolejnych spotkaniach. Najbliższe realizowane w tym projekcie odbędzie się już 23.05.2025 w Miejskiej Bibliotece w Mszanie Dolnej i poświęcone będzie Torze. Temat omówi s. dr Katarzyna Kowalska, współprzewodnicząca Polskiej i wiceprzewodnicząca Światowej Rady Chrześcijan i Żydów.

Spotkanie pn. „M jak: menora, mizrach i mezuz” było transmitowane było na kanele FB [Sztetl Mszana Dolna](https://www.facebook.com/SztetlMszanaDolna), także będzie dostępne na kanale YouTube Fundacji. <https://www.youtube.com/@sztetlmszanadolna/videos>

Wydarzenie, jak i cały projekt, objęła Honorowym Patronatem Burmistrz Miasta Mszana Dolna, Agnieszka Orzeł. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

źr./fot.: Sztetl Mszana Dolna